

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 2. maijā
(OR. en)

8917/23

Starpiestāžu lieta:
2023/0144 (COD)

POLCOM 76
COEST 289
CODEC 756

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2023. gada 2. maijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2023) 245 final
Temats:	Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, ar kuriem papildina tirdzniecības koncesijas, kas Moldovas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Moldovas Republiku, no otras puses

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2023) 245 *final*.

Pielikumā: COM(2023) 245 *final*

Briselē, 2.5.2023.
COM(2023) 245 final

2023/0144 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, ar kuriem papildina tirdzniecības koncesijas, kas Moldovas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Moldovas Republiku, no otras puses

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Kopš 2022. gada 24. februāra īstenotā neprovocētā un nepamatotā Krievijas militārā agresija pret Ukrainu joprojām būtiski negatīvi ietekmē Moldovas Republikas ("Moldova") spēju tirgoties ar pārējo pasauli. Tas jo īpaši ir tādēļ, ka Moldovas eksports bija atkarīgs no tranzīta caur Ukrainas teritoriju un no Ukrainas infrastruktūras, kas vēl aizvien lielā mērā nav pieejama. Šajā sarežģītajā situācijā Moldova ir lūgusi Eiropas Savienību ieviest nosacījumus, lai tā daļu savas tirdzniecības ar pārējo pasauli varētu pārorientēt uz Eiropas Savienību. Tas vēl vairāk padziļinātu Moldovas tirdzniecības attiecības ar Eiropas Savienību un atbalstītu tās ekonomiku. Iespējamie pasākumi cita starpā ir tirgus liberalizācijas pakāpes palielināšana, kas paredzēta Eiropas Parlamenta un Padomes 2022. gada 18. jūlija Regulā (ES) 2022/1279 par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, ar kuriem papildina tirdzniecības koncesijas, kas produktiem no Moldovas piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp ES un Moldovas Republiku ("Asociācijas nolīgums")¹, ar ko izveido padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu ("DCFTA"). Minētā regula stājas spēkā 2022. gada 23. jūlijā un paliks spēkā līdz 2023. gada 24. jūlijam. Šie pasākumi nodrošina elastību un noteiktību Moldovas ražotājiem.

Ņemot vērā Krievijas nepārtraukto militāro agresiju pret Ukrainu un pašreizējo ietekmi uz Moldovu un ņemot vērā to, ka Moldovai 2022. gada jūnijā tika piešķirts ES kandidātvalsts statuss, Komisija sniedz priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru atjaunos šos tirdzniecības liberalizācijas pasākumus uz 1 gadu no dienas, kad beidzas pašreizējo pasākumu termiņš (t. i., no 2023. gada 25. jūlija). Pasākumiem būtu jāizpaužas kā visu atlikušo tarifu pagaidu apturēšanai saskaņā ar Asociācijas nolīguma V sadaļu. Tas attiecas uz augļiem un dārzeņiem, kuriem piemēro ieviešanas cenu sistēmu un tarifa kvotas.

Saskaņā ar Asociācijas nolīguma XV-A pielikumu gada beznodokļu tarifa kvotas attiecas uz septiņiem Moldovas izcelsmes lauksaimniecības produktiem. Tie ir šādi: tomāti, ķiploki, galda vīnogas, āboli, ķirši, plūmes un vīnogu sula. Attiecībā uz visiem šiem produktiem ir lietderīgi apturēt visus tarifus un ieviešanas cenu sistēmu, lai uz laiku atbalstītu šo produktu eksporta pārorientēšanu uz Eiropas Savienību.

Šie pagaidu un ārkārtas pasākumi nodrošinās to, ka var turpināties esošās tirdzniecības plūsmas no Moldovas uz Eiropas Savienību, kas nāks par labu Moldovas ekonomikai. Tas atbilst Asociācijas nolīguma galvenajam mērķim, proti, izveidot apstākļus pastiprinātām ekonomiskām un tirdzniecības attiecībām, kuru rezultātā Moldova tiktu pakāpeniski integrēta ES iekšējā tirgū, un sekmēt demokrātijas stiprināšanu un politisko, ekonomisko un institucionālo stabilitāti Moldovā.

Šajā regulas priekšlikumā paredzētie tirdzniecības liberalizācijas pasākumi ir saskaņā ar Asociācijas nolīguma 2. pantu, kurā pausta apņemšanās ievērot demokrātijas principus, cilvēktiesības un pamatbrīvības, kā arī cīnīties pret masu iznīcināšanas ieroču, ar tiem saistītu

¹ Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Moldovas Republiku, no otras puses (OV L 240, 30.8.2014., 4. lpp.), puses parakstīja 2014. gada 27. jūnijā. Asociācijas nolīgums, kas ietver padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu (DCFTA), tika provizoriski piemērots kopš 2014. gada 1. septembra, un tas pilnībā stājas spēkā 2016. gada 1. jūlijā pēc tam, kad to bija ratificējušas visas ES dalībvalstis.

materiālu un to nogādes līdzekļu izplatīšanu. Turklāt saskaņā ar to pašu pantu puses jo īpaši apņemas ievērot tiesiskuma un labas pārvaldības principus, cīnīties pret korupciju, organizētām vai citām noziedzīgām darbībām, tostarp starptautiska mēroga darbībām, un terorismu, kā arī ievērot ilgtspējīgas attīstības un efektīvu daudzpusēju attiecību principus. Tirdzniecības liberalizācijas pasākumu piemērošanas priekšnoteikumam vajadzētu būt šo būtisko elementu un vispārējo principu ievērošanai.

Turklāt šajā priekšlikumā izklāstīto tirdzniecības liberalizācijas pasākumu mērķis ir saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 207. panta 1. punktu nodrošināt to, ka ES kopējā tirdzniecības politika tiek īstenota atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienību (LES) 21. pantā izklāstītajiem ES ārējās darbības principiem un mērķiem.

Tiks piemērotas paātrinātas aizsardzības pasākumu procedūras, pamatojoties uz regulāru uzraudzību, kas vajadzības gadījumā ļauj atkārtoti ieviest muitas nodokļus.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Šie tirdzniecības liberalizācijas pasākumi ir saskaņā ar nolīgumu un jo īpaši ar V sadaļu, ar kuru izveido *DCFTA* un kurā noteikts, ka pārejas perioda laikā, kas nepārsniedz 10 gadus, skaitot no dienas, kad stājas spēkā minētais nolīgums, puses pakāpeniski izveidos brīvās tirdzniecības zonu (nolīguma 143. pants).

Turklāt ar Regulu (ES) 2022/1279 ir apliecināta ES stingrā apņemšanās sniegt ekonomisku atbalstu Moldovai, izmantojot starptautisko tirdzniecību un ņemot vērā Krievijas agresiju pret Ukrainu. Tirdzniecības liberalizācijas pasākumu atjaunošana būtu loģisks šīs politikas turpinājums.

Turklāt Moldova saskaņā ar Asociācijas nolīguma 147. pantu 2022. gadā lūdza sākt pārskatīšanu, lai apsvērtu iespēju paātrināt muitas nodokļu atcelšanu tirdzniecībā starp Moldovu un ES un paplašināt šīs atcelšanas tvērumu. Šajā nolūkā pašlaik notiek diskusijas.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

ES ir stingri nosodījusi Krievijas agresiju pret Ukrainu un, lai atbalstītu Moldovu šajā ārkārtas situācijā, tā ir veikusi būtiskus pasākumus, tostarp sniegusi papildu humāno palīdzību un atbalstu pie robežām, kā arī makrofinansiālu palīdzību un veikusi pasākumus tirdzniecības atvieglošanai šajā sarežģītajā laikā. Turklāt Moldovai 2022. gada jūnijā tika piešķirts ES kandidātvalsts statuss. Tāpēc ierosinātā regula atbilstu LES 21. panta 3. punktā noteiktajam ES pienākumam nodrošināt konsekvenci savas ārējās darbības dažādās jomās, kā arī LESD 207. panta 1. punktam, kurā noteikts, ka kopējā tirdzniecības politiku īsteno, ievērojot ES ārējās darbības principus un mērķus.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Priekšlikuma juridiskais pamats ir LESD 207. panta 2. punkts.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Saskaņā ar LESD 3. panta 1. punkta e) apakšpunktu kopējā tirdzniecības politika ir ES ekskluzīvā kompetencē. Tāpēc subsidiaritātes principu nepiemēro.

- **Proporcionalitāte**

Šis priekšlikums ir vajadzīgs, lai īstenotu kopējo tirdzniecības politiku un ekonomiski atbalstītu Moldovu valsts pašreizējo grūtību kontekstā – arī attiecībā uz tirdzniecību ar ES.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Šis priekšlikums pamatojas uz LESD 207. panta 2. punktu un ietilpst ES kopējā tirdzniecības politikā.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Neattiecas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Neattiecas.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neattiecas.

- **Ietekmes novērtējums**

Lai nodrošinātu to, ka tirdzniecības liberalizācijas pasākumi attiecībā uz Moldovu tiek turpināti pēc Regulas (ES) 2022/1279 termiņa beigām 2023. gada 24. jūlijā, ir svarīgi, ka regula stājas spēkā 2023. gada 25. jūlijā. Ņemot vērā šo nepieciešamību un no tā izrietošo šā priekšlikuma steidzamību, konkrētā pasākuma ietekmes novērtējums netika veikts. Tomēr 2012. gadā tika veikts ilgtspējas ietekmes novērtējums par Asociācijas nolīguma tirdzniecības noteikumiem un ar tirdzniecību saistītajiem noteikumiem, kuru bija pasūtījis Tirdzniecības ĢD un kura rezultāti tika ņemti vērā sarunās par *DCFTA*. Minētais pētījums apstiprināja, ka tirdzniecības noteikumu un ar tirdzniecību saistīto noteikumu īstenošanai būtu pozitīva ekonomiskā ietekme gan Eiropas Savienībā, gan Moldovā.

Turklāt importa plūsmas saskaņā ar Regulu (ES) 2022/1279 tiek regulāri uzraudzītas un paziņotas.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Pasākums nepalielina regulatīvo slogu uzņēmumiem.

- **Pamattiesības**

Šajos pasākumos tiktu ievēroti pamatprincipi, kas noteikti Asociācijas nolīgumā. Jo īpaši demokrātijas principu, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana (Asociācijas nolīguma 2. pants).

Pasākumi būtu saskaņā arī ar Eiropas Pamattiesību hartu.

4. **IETEKME UZ BUDŽETU**

Saskaņā ar aplēsēm, kuru pamatā ir attiecīgo ražojumu imports no Moldovas 2021. gadā, kas bija pēdējais gads pirms autonomo tirdzniecības pasākumu ieviešanas, ES saskarsies ar muitas ieņēmumu zaudējumiem, kas atbilst aptuveni 0,3 miljoniem euro gadā. Tāpēc ietekme uz ES pašu resursiem būs nenozīmīga.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Speciāli tam paredzētās Eiropas Komisijas tīmekļa vietnēs (europa.com) ir iespējams tiešsaistē ziņot par ES un Moldovas divpusējās tirdzniecības attīstību.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Ņemot vērā Moldovā valdošo krīzes situāciju, kuras iemesls ir Krievijas iebrukums Ukrainā, regulas mērķis ir palielināt tirdzniecības plūsmas visam importam no Moldovas, apturot visus atlikušos tarifus un ievedmuitas nodokļus, kas tiek piemēroti Moldovas ražojumiem. Tirdzniecības liberalizācijas pasākumi nozīmētu ievedmuitas nodokļu pilnīgu apturēšanu visiem ražojumiem.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, ar kuriem papildina tirdzniecības koncesijas, kas Moldovas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Moldovas Republiku, no otras puses

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru²,

tā kā:

- (1) Asociācijas nolīgums starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Moldovas Republiku ("Moldova"), no otras puses³ ("Asociācijas nolīgums"), veido pamatu attiecībām starp Savienību un Moldovas Republiku. Saskaņā ar Padomes Lēmumu 2014/492/ES⁴ Asociācijas nolīguma V sadaļa, kas attiecas uz tirdzniecību un ar tirdzniecību saistītiem jautājumiem, provizoriski tika piemērota no 2014. gada 1. septembra, un tā stājās spēkā 2016. gada 1. jūlijā pēc tam, kad to bija ratificējušas visas dalībvalstis.
- (2) Asociācijas nolīgums pauž Asociācijas nolīguma pušu ("pusēs") vēlmi stiprināt un paplašināt attiecības vērienīgā un inovatīvā veidā, veicināt un panākt pakāpenisku ekonomisko integrāciju un to darīt saskaņā ar tiesībām un pienākumiem, kas izriet no pušu dalības Pasaules Tirdzniecības organizācijā.
- (3) Asociācijas nolīguma 143. pants nosaka, ka, ievērojot 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību ("VVT 1994") XXIV pantu, pakāpeniski tiek izveidota brīvās tirdzniecības zona starp pusēm. Šajā nolūkā Asociācijas nolīguma 147. pants paredz muitas nodokļu pakāpenisku atcelšanu saskaņā ar tajā iekļautajiem sarakstiem un iespēju paātrināt šādu atcelšanu un paplašināt tās piemērošanas jomu.
- (4) Neprovocētais un nepamatotais Krievijas agresijas karš pret Ukrainu kopš 2022. gada 24. februāra ir būtiski negatīvi ietekmējis Moldovas spēju tirgoties ar pārējo pasauli, jo īpaši tāpēc, ka Moldovas eksports attiecībā uz minēto tirdzniecību bija atkarīgs no tranzīta caur Ukrainas teritoriju un no Ukrainas infrastruktūras, kas joprojām lielā mērā nav pieejama. Lai mazinātu negatīvo ietekmi uz Moldovas ekonomiku, ir

² Eiropas Parlamenta ... nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes ... lēmums.

³ OV L 240, 30.8.2014., 4. lpp.

⁴ Padomes Lēmums 2014/492/ES (2014. gada 16. jūnijs) par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Moldovas Republiku, no otras puses (OV L 260, 30.8.2014., 1. lpp.).

jāpaātrina ciešāku ekonomisko attiecību veidošana starp Savienību un Moldovas Republiku un ātri jāsniedz atbalsts Moldovas ekonomikai šajos kritiskajos apstākļos. Tādēļ ir nepieciešami un lietderīgi arī turpmāk stimulēt tirdzniecības plūsmas un piešķirt visiem ražojumiem koncesijas, kas izpaužas kā tirdzniecības liberalizācijas pasākumi un ir saskaņā ar muitas nodokļu atcelšanas paātrināšanu tirdzniecībā starp Savienību un Moldovu.

- (5) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 21. panta 3. punktu Savienībai ir jānodrošina konsekvence savas ārējās darbības dažādās jomās. Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 207. panta 1. punkts nosaka, ka kopējā tirdzniecības politika ir jāīsteno, ievērojot Savienības ārējās darbības principus un mērķus.
- (6) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/1279⁵ zaudēs spēku 2023. gada 24. jūlijā.
- (7) Ar šo regulu noteiktajiem tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem vajadzētu būt šādiem: i) ieviešanas cenu sistēmas piemērošanas augļiem un dārzeniem apturēšana un ii) tarifa kvotu un ievedmuitas nodokļu apturēšana. Ar šiem pasākumiem Savienība padziļinās ekonomisko integrāciju starp Moldovu un Savienību un uz laiku sniegs pienācīgu ekonomisko atbalstu Moldovai un skartajiem uzņēmējiem.
- (8) Lai novērstu krāpšanu, ar šo regulu noteiktie tirdzniecības pasākumi būtu jāpiemēro ar nosacījumu, ka Moldova ievēro visus attiecīgos nosacījumus Asociācijas nolīgumā paredzēto priekšrocību saņemšanai, tai skaitā attiecīgo ražojumu izcelsmei piemērojamos noteikumus un ar tiem saistītās procedūras, kā arī ar nosacījumu, ka Moldova iesaistās ciešā administratīvā sadarbībā ar Savienību, kā paredzēts Asociācijas nolīgumā.
- (9) Moldovai vajadzētu atturēties ieviest jaunus nodokļus vai maksājumus ar līdzvērtīgu ietekmi un jaunus kvantitatīvus ierobežojumus vai pasākumus ar līdzvērtīgu ietekmi attiecībā uz importu, kura izcelsme ir Savienībā, palielināt pašreizējos nodokļus vai maksājumus vai ieviest jebkādus citus ierobežojumus, ja vien tas nav skaidri pamatojams kara apstākļu dēļ. Komisijai vajadzētu būt pilnvarām gadījumā, kad Moldova neizpilda kādu no minētajiem nosacījumiem, uz laiku pilnībā vai daļēji apturēt ar šo regulu noteiktos tirdzniecības pasākumus.
- (10) Asociācijas nolīguma 2. pants nosaka, ka arī demokrātijas principu, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana, kā arī masu iznīcināšanas ieroču, ar tiem saistītu materiālu un to nogādes līdzekļu izplatīšanas apkarošana ir Asociācijas nolīguma būtiski elementi. Saskaņā ar to pašu pantu puses jo īpaši apņemas ievērot šādus vispārējus principus: vispārējo tiesiskuma un labas pārvaldības principu ievērošana, cīņa pret korupciju, organizētām vai citām noziedzīgām darbībām, tostarp starptautiska mēroga darbībām, un terorismu, kā arī ilgtspējīgas attīstības un efektīvu daudzpusēju attiecību principu ievērošana. Ir lietderīgi ieviest iespēju uz laiku apturēt šajā regulā paredzētos tirdzniecības liberalizācijas pasākumus gadījumā, ja Moldova neievēro Asociācijas nolīguma būtiskos elementus vai iepriekšminētos vispārējos principus.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/1279 (2022. gada 18. jūlijs) par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, ar kuriem papildina tirdzniecības koncesijas, kas produktiem no Moldovas Republikas piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopieni un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Moldovas Republiku, no otras puses (OV L 195, 22.7.2022., 6. lpp.).

- (11) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras uz laiku apturēt 1. pantā minētos tirdzniecības liberalizācijas pasākumus gadījumos, kad saskaņā ar šo regulu veikts imports nelabvēlīgi ietekmē Savienības ražotājus, kas ražo līdzīgus vai tieši konkurējošus ražojumus. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁶.
- (12) Ņemot vērā novērtējumu trīs mēnešu garumā, ko Komisija veic, pamatojoties uz regulāru šīs regulas ietekmes uzraudzību, ir jāparedz iespēja vai nu pēc pienācīgi pamatota dalībvalsts pieprasījuma, vai pēc Komisijas pašas iniciatīvas no jauna ieviest muitas nodokļus, ko citādi saskaņā ar Asociācijas nolīgumu piemēro tādu ražojumu importam, uz kuriem attiecas šīs regulas darbības joma un kuri nelabvēlīgi ietekmē līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu tirgu Savienībā.
- (13) Komisijas gada ziņojumā par to, kā tiek īstenota padziļinātā un visaptverošā brīvās tirdzniecības zona, kas ir Asociācijas nolīguma neatņemama daļa, būtu jāiekļauj rūpīgs šajā regulā noteikto tirdzniecības pasākumu īstenošanas novērtējums.
- (14) Ņemot vērā steidzamību, kas saistīta ar situāciju, kuru radījis Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, tiek uzskatīts par lietderīgu piemērot izņēmumu attiecībā uz astoņu nedēļu laikposmu, kas paredzēts LES, LESD un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam pievienotā Protokola Nr. 1 par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā 4. pantā,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Tirdzniecības liberalizācijas pasākumi

Tiek ieviesti šādi tirdzniecības liberalizācijas pasākumi:

- (a) aptur visas Asociācijas nolīguma XV pielikuma A daļā noteiktās tarifa kvotas, un ražojumus, uz kuriem attiecas šīs kvotas, no Moldovas Savienībā ļauj ievest bez muitas nodokļu piemērošana;
- (b) ieviešanas cenu sistēmas piemērošanu aptur attiecībā uz ražojumiem, kuriem tā tiek piemērota, kā norādīts Asociācijas nolīguma XV pielikuma B daļā. Minēto ražojumu importam nepiemēro muitas nodokļus.

2. pants

Nosacījumi tirdzniecības liberalizācijas pasākumu piemērošanai

Tirdzniecības liberalizācijas pasākumus, kas paredzēti 1. pantā, piemēro ar šādiem nosacījumiem:

- (a) atbilstība Asociācijas nolīgumā noteiktajiem ražojumu izcelsmes noteikumiem un ar tiem saistītajām procedūrām;
- (b) Moldova atturas ieviest jaunus nodokļus vai maksājumus ar līdzvērtīgu ietekmi un jaunus kvantitatīvus ierobežojumus vai pasākumus ar līdzvērtīgu ietekmi attiecībā uz

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

importu, kura izcelsme ir Savienībā, palielināt pašreizējos nodokļus vai maksājumus vai ieviest jebkādu citu ierobežojumu, ieskaitot diskriminējošus iekšējus administratīvus pasākumus, ja vien tas nav skaidri pamatojams kara apstākļu dēļ, un

- (c) Moldova ievēro demokrātijas principus, cilvēktiesības un pamatbrīvības, kā arī apkarot masu iznīcināšanas ieroču, ar tiem saistītu materiālu un to nogādes līdzekļu izplatīšanu, ievēro tiesiskuma un labas pārvaldības principus, cīnās pret korupciju, organizētām vai citām noziedzīgām darbībām, tostarp starptautiska mēroga darbībām, un terorismu, kā arī ievēro ilgtspējīgas attīstības un efektīvu daudzpusēju attiecību principus, kā paredzēts Asociācijas nolīguma 2., 9. un 16. pantā.

3. pants

Pasākumu pagaidu apturēšana

1. Ja Komisija uzskata, ka ir pietiekami pierādījumi tam, ka Moldova neievēro 2. pantā minētos nosacījumus, tā var ar īstenošanas aktu pilnībā vai daļēji apturēt šajā regulā paredzētos tirdzniecības liberalizācijas pasākumus. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 5. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.
2. Ja kāda dalībvalsts pieprasa Komisijai apturēt kādu no šajā regulā paredzētajiem tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, jo Moldova nav ievērojusi 2. panta b) apakšpunktā minētos nosacījumus, Komisija četru mēnešu laikā pēc šāda pieprasījuma saņemšanas iesniedz pamatotu atzinumu par to, vai apgalvojums, ka Moldova neievēro nosacījumus, ir pamatots. Ja Komisija secina, ka apgalvojums ir pamatots, tā sāk 1. punktā minēto procedūru.

4. pants

Paātrināts aizsardzības mehānisms

1. Ja Moldovas izcelsmes ražojumu importē saskaņā ar nosacījumiem, kas nelabvēlīgi ietekmē līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu tirgu Savienībā, Komisija jebkurā laikā, pieņemot īstenošanas aktu, var atkārtoti ieviest muitas nodokļus, kas citādi saskaņā ar Asociācijas nolīgumu piemērojami minētā ražojuma importam. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 5. panta 3. punktā.
2. Komisija regulāri uzrauga šīs regulas ietekmi, ņemot vērā informāciju par to ražojumu eksportu, importu, cenām Savienības tirgū un ražošanu Savienībā, uz kuriem attiecas tirdzniecības liberalizācijas pasākumi saskaņā ar 1. panta a) punktu.
Sākot no šīs regulas spēkā stāšanās dienas, Komisija reizi divos mēnešos informē dalībvalstis par regulārās uzraudzības rezultātiem.
3. Komisija sāk novērtējumu par stāvokli Savienības tirgū attiecībā uz līdzīgiem vai tieši konkurējošiem ražojumiem, lai no jauna ieviestu muitas nodokļus.

Minēto novērtējumu pabeidz laikposmā, kas nepārsniedz trīs mēnešus

- (a) pēc dalībvalsts pienācīgi pamatota pieprasījuma, kurā iekļauti pietiekami *prima facie* pierādījumi, kas minētajai dalībvalstij ir pamatoti pieejami saskaņā ar 5. punktu, par importu, kas nelabvēlīgi ietekmē tirgu, kā minēts 1. punktā, vai

- (b) pēc savas iniciatīvas pēc tam, kad Komisijai ir ticis skaidrs, ka pastāv pietiekami *prima facie* pierādījumi par importu, kas nelabvēlīgi ietekmē tirgu, kā minēts 1. punktā.
4. Ja novērtējuma rezultātā Komisija uzskata, ka līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu Savienības tirgus ir nelabvēlīgi ietekmēts, un plāno atkārtoti ieviest muitas nodokļus, tā publicē paziņojumu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, kurā paziņo par tādu muitas nodokļu atkārtotu ieviešanu, kas citādi būtu piemērojami saskaņā ar 1. punktu. Paziņojumā sniedz novērtējuma galveno rezultātu kopsavilkumu un norāda termiņu, kurā ieinteresētās personas var rakstiski iesniegt savu viedokli. Šis termiņš nepārsniedz 10 dienas no paziņojuma publicēšanas dienas.
5. Novērtējumā par to, vai būtu jāpiemēro pasākumi saskaņā ar 1. punktu, Komisija ņem vērā visas attiecīgās tirgus norises, tostarp attiecīgā importa ietekmi uz līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu stāvokli Savienības tirgū. Minētajā novērtējumā ņem vērā tādus faktorus kā
- (a) attiecīgā ražojuma importa no Moldovas pieauguma temps un apjoms absolūtā un relatīvā izteiksmē un
 - (b) attiecīgā importa ietekme uz ES ražošanu un cenām, vienlaikus ņemot vērā importa attīstību no citiem avotiem.

Šis saraksts nav izsmelošs, un arī citi būtiski faktori var tikt ņemti vērā.

6. Muitas nodokļus, kas citādi piemērojami saskaņā ar Asociācijas nolīgumu, var ieviest no jauna uz tik ilgu laiku, cik nepieciešams, lai neitralizētu nelabvēlīgo ietekmi uz līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu tirgu Savienībā.
7. Ja izņēmuma apstākļu dēļ ir vajadzīga tūlītēja rīcība, Komisija, neievērojot 4. punktā izklāstīto procedūru un pēc tam, kad tā ir informējusi ar Regulas (ES) 2015/478⁷ 3. panta 1. punktu izveidoto Aizsardzības pasākumu komiteju, var veikt visus vajadzīgos preventīvos pasākumus.

5. pants

Komiteju procedūra

1. Attiecībā uz šīs regulas 3. panta 1. punktu Komisijai palīdz Muitas kodeksa komiteja, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013⁸ 285. panta 1. punktu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Attiecībā uz šīs regulas 4. panta 1. punktu Komisijai palīdz Aizsardzības pasākumu komiteja, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2015/478⁹ 3. panta 1. punktu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/478 (2015. gada 11. marts) par kopīgiem importa noteikumiem ([OV L 83, 27.3.2015., 16. lpp.](#)).

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp.).

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 2015/478 (2015. gada 11. marts) par kopīgiem importa noteikumiem (OV L 83, 27.3.2015., 16. lpp.).

6. pants

Tirdzniecības liberalizācijas pasākumu īstenošanas novērtējums

Komisijas gada ziņojumā par padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas īstenošanu iekļauj šajā regulā noteikto tirdzniecības liberalizācijas pasākumu īstenošanas rūpīgu novērtējumu un, ciktāl tas ir piemēroti, iekļauj novērtējumu par minēto pasākumu sociālo ietekmi Moldovā un Savienībā. Komisijas tīmekļa vietnē reizi mēnesī dara pieejamu informāciju par ražojumu importu, kas veikts saskaņā ar 1. panta a) punktu.

7. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā [2023. gada 25. jūlijā].

Šo regulu piemēro līdz [2024. gada 24. jūlijam].

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

**TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS ATTIECĪBĀ UZ PRIEKŠLIKUMIEM, KAS
IETEKMĒ VIENĪGI BUDŽETA IENĒMUMUS**

1. PRIEKŠLIKUMA NOSAUKUMS

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, ar kuriem papildina tirdzniecības koncesijas, kas Moldovas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopien un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Moldovas Republiku, no otras puses.

2. BUDŽETA POZĪCIJAS

12. nodaļa, 120. pants

Budžetā paredzētā summa 2023. gadam: 21 590 300 000 EUR

3. FINANSIĀLĀ IETEKME

☐ Priekšlikumam nav finansiālas ietekmes

☒ Priekšlikumam nav finansiālas ietekmes uz izdevumiem, taču ir finansiāla ietekme uz ieņēmumiem, proti, šāda:

Budžeta pozīcija	Ieņēmumi	Periods: daļa no 2023. gada — daļa no 2024. gada* (miljonos EUR, viena zīme aiz komata)
12. nodaļa, 120. pants ¹⁰	<i>Ietekme uz pašu resursiem</i>	0,3
Kopā		

* Viena gada periods kopš regulas stāšanās spēkā

Aprēķinu pamatā ir to ražojumu importa apjomi 2021. gadā, uz kuriem attiecas ierosinātā regula un kuriem ir pārsniegta gada beznodokļu kvota. 2021. gads bija pēdējais gads pirms autonomo tirdzniecības pasākumu ieviešanas.

Pamatojoties uz iepriekš minētajiem aprēķiniem, no šā lēmuma izrietošie tradicionālo pašu resursu ieņēmumu zaudējumi ir aplēsti 0,366 miljonu euro apmērā (bruto summa, ieskaitot iekasēšanas izmaksas) x 0,75 = 0,274 miljoni euro attiecīgajā periodā.

¹⁰ Norādītajām tradicionālo pašu resursu (lauksaimniecības nodokļi, cukura nodevas, muitas nodokļi) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitīti 25 % iekasēšanas izmaksu.

4. KRĀPŠANAS APKAROŠANAS PASĀKUMI

Lai novērstu krāpšanu, ar ierosināto regulu noteiktie tirdzniecības pasākumi būtu jāpieņem ar nosacījumu, ka Moldova ievēro visus attiecīgos nosacījumus Asociācijas nolīgumā paredzēto priekšrocību saņemšanai, tai skaitā attiecīgo ražojumu izcelsmei piemērojamos noteikumus un ar tiem saistītās procedūras, kā arī ar nosacījumu, ka Moldova iesaistās ciešā administratīvā sadarbībā ar Savienību, kā paredzēts Asociācijas nolīgumā.